

Nejezte gumu! Radši jed'te na Šumavu!

„Co mi to tam prosím tě cpeš na titulku? Vždyť jsou povodně, to nemáme nic akčnějšího? Jak voda opadá? Koukejte najít něco zatopenýho!“ Takto moje maminka, editorka jednoho pražského deníku, ječela při obědě do mobilu na nějakého nebožehého redaktora. Redaktor byl ale snaživý. V povodňové oblasti našel rybník. Kdyby se ten rybník vylil, nejspíš by zatopil přílehlou vesnici. K rybníku se sjeli novináři, začali ho fotografovat, odborníci dělali katastrofické prognózy, kolik škody a za kolik milionů by voda z rybníka nadělala, místní hasiči hlásili, jak jsou připraveni pomoci obyvatelstvu k evakuaci, kdyby došlo k nejhoršímu. Pravděpodobnost, že by k nejhoršímu došlo, však byla velmi malá. Téměř nulová. To však nikomu příliš nevadilo a noviny touto kauzou žili celý týden. K velké radosti mé maminky, která je na vytváření virtuálních problémů expert. Problémů, které by problémy vůbec nebyly. Kdyby se o nich nepsalo. Což mě tak nějak dovedlo k myšlence (a to je v těchto chvílích opravdu vzácné!), že obrázek světa kolem nás si vlastně utváříme z informací, které jsou víceméně zprostředkované. Skvělým příkladem toho je například Facebook. Do statusu si tam každý může napsat, co chce. Může si tam dát fotky, jaké chce. A je na nás, jestli budeme věřit tomu, že to všech-

no, co o sobě zveřejnil, je pravda. Například můj kamarád si nedávno dal do statusu: „Mírek S. odjíždí na týden na Šumavu pod stan. Sám. Nebude s sebou mít mobil. V naléhavých případech počkejte, až se vrátí.“ Samo o sobě se to může zdát jako naprosto normální status. Jenže můj kamarád Mírek nesnáší přírodu. Nikdy v životě nespál pod stanem. A když se mu jednou v hospodě vybil mobil, odešel domů, protože nikdo neměl nabíječku na Nokii. Tak jsem sama sebe přistihla při úvahách, co ho asi vedlo, aby takový status napsal. Pronásleduje ho někdo, proto dělá, že tu není? A když není, tam, co říká, že je, kde tedy je? Nebo byl jeho status jenom reakcí na status někoho z přátel, kterého já v přátelích nemám? A proč ho nemám v přátelích? Protože mě nikdo nemá rád? Po těchto schizofrenních úvahách jsem si řekla, že Facebook asi nebude pro mě. A má důvěra v jednoho z mých nejlepších přátel byla silně podryta. Svěřila jsem se s tím své kamarádce Lucii a ona mi také vyprávěla jednu historku. Když jí bylo asi sedm let, řekl jí bratr, že když sní gumu, tak zemře. Její bratr byl o mnoho starší. Vzdělanější. Lucie mu bezmezně věřila. Do té doby, než její spolužák snědl gumu. S malinovou příchutí. Nezemřel. „A ještě mi vyprávěl, jak to bylo dobré. Od té doby bratra nesnáším,“ uzavřela Lucie. Nejen média, ale i nejbližší okolí formuje náš názor na svět. A stejně jako médiím bychom jim možná neměli tolik věřit.

P.S.: Přišel mi pohled. Od Mirka. Ze Šumavy. Přeberte si to, jak chcete.

Petra Hanušková

DON'T WORRY, BE HAPPY!

Sedíme na trávniku před Čapkovým sálem s Babou Jagou, Aljonuškou, Zajícem a Muškou.

Krásné mladé dívky - Světlana Baženovová, Julia Ovčarenko, Zarina Demidovová a Julia Grevcovová jsou součás-
jím tu připravili auto... Nikoli na jízdu, ale jako nezbytnou rekvizitu pro jejich představení. A tak si zkusíme povídat, trochu
anglicky, trochu rusky. Nakonec jsem se toho dozvěděla docela dost...

Divadlo

AlexandraGondarčuka
Omsk, Rusko

rozhovor

Mluví hlavně Muška (Zarina Demidovová), která výborně ovládá angličtinu, druhou odvážnou je Julia Ovčarenko, představitelka Baby Jagy, která doplňuje v ruštině:

- Jako skupina jsme mladí, všichni jsme studenti, je nám 16-25 let. Naše divadlo funguje tři roky a v různých představeních hrají různí herci - celý spolek má asi 40 členů. První mezinárodní festival jsme absolvovali v roce 2007 v Německu. Ale už předtím jsme vyhráli s Láskou Dona Perlimplina hlavní cenu festivalu Kouzlo divadla v Soči. Pak jsme byli v Maďarsku, Itálii a teď jsme tady v Hronově. Legrační je, že jsme se tady hned potkali s lidmi, se kterými jsme se seznámili už v Maďarsku (Geisslers Hofcomedianen Kuks) a taky s kamarády ze Slovenska, třeba Josefem Krasulou.

- Jsme sice zatím amatéři, ale studujeme dramatické umění na univerzitě v Omsku a v budoucnosti bychom všichni chtěli být profesionálními herci. Náš režisér Saša Gondarčuk je profesionální herec z Omského dramatického akademického divadla. Naše druhá režisérka Anna Babanová režiruje po celém Rusku a samozřejmě i v našem městě.

- Máme několik různých inscenací, které jsem už v Evropě předvedli. Je to hlavně Lorkova Láska Dona Perlimplina, ale hodně děláme i pro děti - to je případ Kouzelných jablek, které uvidíte na Hronově.

- Inscenace Kouzelná jablka (pozn. podle originálu jsou to vlastně Omlazovací jablka) vznikla na základě novodobé ruské pohádky Vladimíra Iljuchova. Náš režisér ji zaplnil symboly, které se týkají Ruska, ruské povahy a způsobu života. Je to o tom, jak mohou lidé omládnout, ne fyzicky, ale v duši.

- S tím souvisí právě naše nejdůležitější rekvizita - auto Záporozec. Je to malované auto ruské značky, má takovou speciální, trochu legrační karosérii. Pro nás je to symbol vlaku, kterým jedou všichni - od zloděje po cara, Baba Jaga a všichni ostatní. Poslední stanice se jmenuje Kouzelná jablka, tedy taková jablka z ráje. V Rusku se hodně cestuje, takže je to taková symbolika ruského způsobu života. První myšlenka spojená s inscenací byla taková, že to bude jen karosérie auta bez kol v myšce. Takže to bude vypadat, jako že je auto v pohybu, ale přitom vlastně trčí na místě. Tím ale není myšleno

nic politického, jde spíše o ruskou nátu-
ru. Všichni jsou srdeční, otevření, všechno berou lážo plážo - takové don't worry, be happy. A svým způsobem má tahle pohádka poselství - buďte velkorysí, otevřete srdce, udělejte něco dobrého pro druhé, a zůstanete navždy mladí, budete žít navěky, protože se na vás nezapomene...

- Je to sice pohádka, ale myslíme, že může být zajímavá i pro dospělé. Mluvíme v ní nejen rusky, ale taky anglicky, a tady se pokusíme říci něco i česky. Zjistili jsme, že to většinou diváky baví, když se mluví střídavě v různých jazycích.

- Saša Gondarčuk je náš profesor na univerzitě, náš režisér a současně profesionální herec. Ale jinak pro nás znamená ještě takového tátu-učitele, protože nám dokáže všechno tak pěkně vysvětlit, všechny problémy vyřešit. Někteří z nás s ním začínali už v dětství v jiném divadle, a myslíme, že hovoří stejnou řečí jako my, bezvadně si s ním rozumíme.

- Teď začínáme pracovat na novém projektu, který se týká nejen dramatického, ale i výtvarného umění. Máme tři skupiny - Leonardo da Vinci, René Magritte a Rodin. Snažíme se o nich dozvědět co nejvíc, protože tyhle tři osobnosti a jejich díla by se měly stát základem nové inscenace. A kromě toho i další umělci. Saša nám třeba vyprávěl o Gaudím, kterého miluje, a o Barceloně, kde viděl jeho díla. Bylo to pro nás hodně zajímavé, protože do té doby jsme to jméno vůbec neslyšeli. Tak uvidíme, k jakému výsledku se dopracujeme.

- Naše město Omsk je na Sibiři, je moc krásné a je to vyložené divadelní město. Je tam 10 profesionálních divadel a strašně moc amatérských souborů. Taky se tam pořádá divadelní festival. Jezdí k nám profesionální soubory z Moskvy a Petrohradu. V zimě u nás bývá hodně zima a v létě zase hodně vedro. Teď, když jsme odjížděli, zrovna bylo deštivo. Během cesty odtamtud jsme vystřídalí několik dopravních prostředků - dva dny jsme jeli vlakem do Moskvy, odtud jsme letěli do Prahy a nakonec jeli autobusem tři hodiny do Hronova. Takže teď jsme rádi, že jsme tady, a jsme zvědaví, jak se bude divákům naše představení líbit.

Jana Soprová

Divadlo Alexandra Gondařtuka, Omsk, Rusko

Divadlo všedního dne

Kafe

Je 22.23. Pod pruhovaným stanem sedí pruhovanej rakovnickej s kávou, vedle něj večerí identická dvojčata vietnamské nudle a přisedá Petr XY. Zčistajasna se kelímek s kávou rozhodne změnit polohu. Což by nevadilo. Kdyby byl prázdný. Dvojčata: Ách + Ůch .

Rakovnickej: Kdo to udál? Petr XY: No ty, ty vole. Rakovnickej: Jak to? Petr XY: Nojo, to je téma berlema.

Mobil

Na ulici stojí mladý muž, mobil u ucha. Domluví, pravou rukou uloží mobil, levou v upažení šátrá ve vzduchu. Nevěřicně se otáčí dokola a vydává neartikulované zvuky. Kolemjdoucí kamarád:

- Co hledáš?
- Svetr, teď jsem ho sem položil.
- Kam?
- No tady na to auto.
- Na jaké auto?
- No tady stálo auto, tak jsem si ho na něj na chvíli položil.
- Ty vole, vždyť stojíš na křižovatce!

STRAŠILKY

Strašilka 1: Ahoj!

Strašilka 2: Zavři dveře!

Mírka: Ticho buď!

Je u vás někdo, kdo má takové to „poslední slovo“?

Strašilka 1: Mírka.

Strašilka 2: Mírka.

Strašilka 3: Mírka.

Mírka: Checheche, nechte toho!

Jak jste vznikli? Jak jste se sešli?

Strašilka 1: No normálně. Na náměstí...

Strašilka 2: Existujeme už dlouho, Mírku jsme přibrali před pár lety jako dívčí složku.

Mírka: Ale zapomněli říct nějaký dívce.

A máte taky nějakou chlapeckou složku? Nebo seniorskou?

Strašilka 1: To né, hlavně tu dívčí.

Strašilka 2: Když je potřeba.

Strašilka 3: Ale dělali už jsme s kdekým.

Jak často zkoušíte?

Mírka: Checheche. Nezkoušíme vůbec.

Strašilka 1: My si to řeknem' na hubu, asi dvakrát si to projedem...

Strašilka 2: Protože zbytečný přezkušování nemá smysl.

Mírka: Před kolínským festivalem jsme měli zkoušky asi dvě, a dneska jednu.

Jako teď' odpoledne, že jo.

Mírka: Ale občas teda někdo něco zapomene.

Strašilka 1: Mirko, hele, měla bys jít ven.

Mírka: Nene, já jsem byla nazvána, že jsem tu od toho, že tady mám to poslední slovo, takže tady budu sedět.

Pozorovali jste před přestavením strašilky?

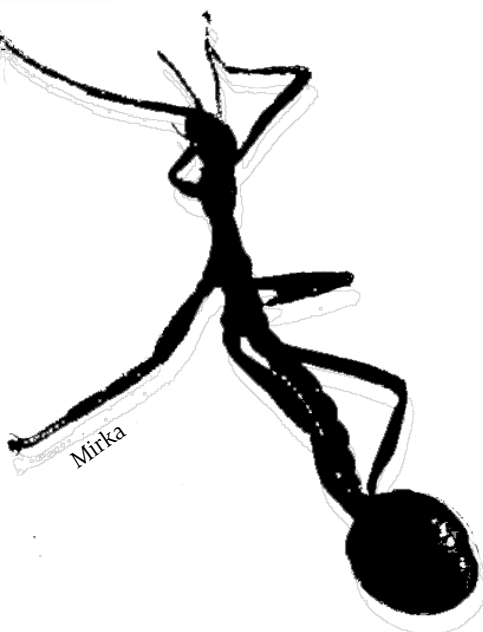
Mírka: Já jsem právě byla chovatelkou strašilek. Jenže jsem jich měla napřed pět, pak jsem jich měla dvacet, a nakonec jsem jich měla 250.

To by byl tedy ansámbl...co byste vzkázali publiku jako strašilky?

Nech brouka žít!

-kač-

-andělka-

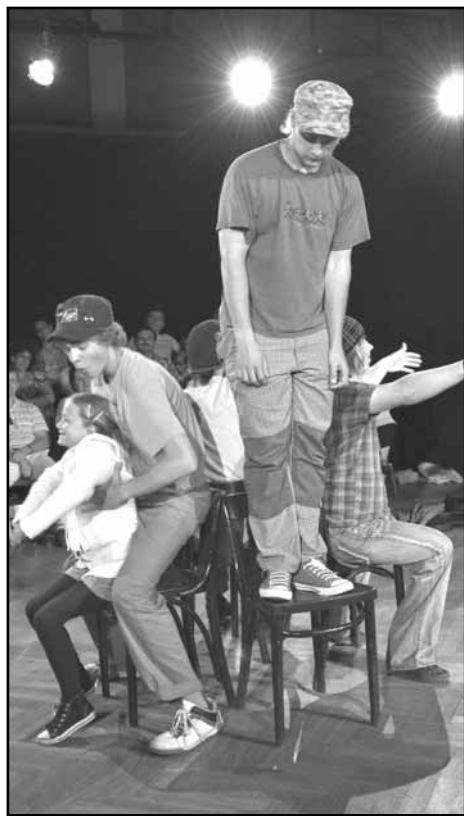

Jak přežít?

RECENZE RECENZE

Studio Divadla Dagmar

Karlovy Vary

ŽIVOT JAKO KOLOTOČ, ANEB CESTA VPŘED OKOLO

Já, Holden. On, Salinger. Oni čtyři, Holden. Čtyři mladí muži, čtyři čtenáři spisovatele jediné slavné knihy. A běh života jako kolotoč. Dovolte mi však začít, poněkud nekoherentně, reminiscencí půvabného filmu Jacquesa Tatiho *PLAYTIME*, v jehož závěrečném obrazu je evokován cvrkot moderní doby působivým obrazem dětského kolotoče, jenž je v samotném finále zastoupen vozidly kroužícími na obrovském kruhovém objezdu. Život zobrazený jako kolotoč, moderní civilizace jako neustále rotující organismus. Kolotoč jako téma, kolotoč jako metafora.

Příběh inscenace Studia Divadla Dagmar vychází z veleslavného Salingerova románu *Kdo chytá v žitě*, od jehož vydání odkroužily kolotoče i naše planeta již více než půlstoletí. Příběh mladíka Holdena je nám na diváky obklopené scéně předváděn jako jistý rotační mechanismus, v němž se čtyři dobře technicky vybavení mladí herci dělí o vyprávění příběhu hlavního hrdiny. Od počátku jsou všichni jedním a zároveň každý občas i někým jiným. Dovedně přecházejí z jedné role do druhé, včetně přeskoků věkových i genderových; švy mezi situacemi jsou velmi jemné, herecké kroužení mezi situacemi plynulé a nerušené. Možná až příliš. V podobně nekonfliktním rytmu doplňuje nápadité scénické obrazy hudba, o jejíž kvalitách netřeba vést spor. Zároveň je na scéně vyprávěn

jistý segment Holdenových životních lapálí, který je možná až příliš přímočaře lineární a zprudka ukončený.

Nicméně základem sdělovaného příběhu zůstává emočně nabitý, neuspořádaný, rozvířený a nerozhodný svět nitra mladého hrdiny, jenž se snaží najít cestu ze situace, s níž se „teen-age“ čtenáři/diváci velmi snadno mohou ztotožnit. Ne náhodou se přece Salinger stal kulturním autorem již nejedné generace.

Zamlouvá se mi, když mladí tvůrci přijmou téma, s nímž pracují, za vlastní. Zároveň velmi kvitují kultivovanost jejich projevu, pečlivě ohlídanou režisérkou Hanou Frankovou. Sřet energicky rozhárané -náctileté vnitřní výpovědi se zralým odstupem dohlížečického oka však přesto znovu a znovu vnímám v některých případech jako nemálo problematickou (a ve vši její otevřenosti a prospěšnosti i jako omezující) skutečnost.

Závěrem mi dovolte ještě jednu osobní poznámku. Ačkoli děti a psi na jevišti, jak říká omšelé a zlidovělé divadelní pořekadlo, nepatří, v případě, o němž je právě řeč, si dovoluji paradoxně prohlásit, že zjevení malé Phoebe a její projížďka na kolotoči je bezesporu nejsilnějším (a nejdivočejším a možná i nejdynamičtější) momentem celé – jinak také poměrně povedené – inscenace. Děvčátko v náručí čtyř mladíků. Oni, Holden, Ona Phoebe. My, -náctiletí čtenáři Salingerova.

Petr Christov

diváci

Představení se mi líbilo hodně.

Děsně se mi to líbilo.

Líbilo se mi to děsně.

Děsně se mi to líbilo.

Líbilo se mi to děsně.

Děsně se mi to líbilo.

Líbilo se mi to děsně.

Moc hezký.

Super.

Předlohu známe skoro nazpaměť a myslím, že ji využili maximálně. (Pavel)

Bylo to fakt dobrý. Jen jsem to úplně nevydejchal.

Teda – jako že tam nebyl vzduch. Tady Katka

málem omdlela. (Míla)

Ty kluci jsou sexy!

Fakt dobrý herecký výkon, ty kluci. Dobře

využítej prostor.

Fakt fajn!

J.D. Saylinger, L. a R. Pellarovi, H. Franková

Já, Holden

tvůrci

Hana Franková

Jak jste se dostala k J.D. Salingerovi?

Už velice dávno mně kolega říkal, že bych měla udělat Kdo chytá v žitě. Od té doby kolem mě kniha různě procházela... až před dvěma lety ji dcera dostala k Vánocům. Přčetla jsem si ji pak o prázdninách na chalupě a ihned nato rázně změnila dramaturgický plán na příští sezónu. Navíc se to tehdy dost hodilo, protože jsem tehdy na to měla kluky.

Jaká s nimi byla práce? Nebylo těžké si získat autoritu?

To jsem vůbec neřešila. Dělán, co umím, a buď se chytanou, nebo ne. Ostatně, všichni jsou mými studenty na pedagogické škole a čtvrtý z nich je můj vlastní syn, takže o to to bylo dozajista jednodušší! Bylo to pro mě doopravdy příjemné, protože mám za sebou zrovna množství dosti „babských“ inscenací...

Co hlavní ženská role – jak jste ji vybrala?

To je jedna holčička z nižšího ročníku dramaťáku, ve kterém dočasně působím.

Vybavily se Vám vlastní trpké zážitky z mládí?

To jde samo sebou. Jsem navíc majitelka dvou synů, takže to mám dost v paměti. Byl to ale pěkný návrat.

-kač-

NA CESTE K DOSPELOSTI

Štúdio Divadla Dagmar z Karlových Varov, které združuje studentov stredných a vysokých škôl, priviezlo do Jiráskova Hronova zaujímavé predstavenie Já Holden. Inscenácia režisérky a scenáristky Hany Frankovej upúta predovšetkým svojou mladíckou energiou. Nečudo, veď hlavnými postavami sú štyria mladí chlapci, ktorí hrajú s naozaj obdivuhodnou vervou. Určite aj preto, že scenár k inscenácii vychádza zo Salingerovho Kto chytá v žite, ktoré je už niekoľko generácií kultovou knihou dospievajúcej mládeže.

Režisérka rozdelila postavu Holdena medzi štyroch veľmi talentovaných hercov, ktorí zároveň hrajú aj iné postavy. Mladí herci dokázali, že im nerobia problémy strihy medzi rôznymi postavami (aj ženskými) a vždy sa dokážu vrátiť k postave Holdena. Pôdorysom akoby bola známa hra, v ktorej sa chodí okolo stoličiek, ktorých je o jednu menej ako ľudí, ktorí si sadajú. Vyhodíme ho z kola von – iste i taký pocit má Holden v drsnom newyorskom svete.

Režisérka Hana Franková zaujímavo zvolila aj motív citácií zo známeho románu Haruki Murakamiho Kafka na pobreží, ktorý je prítomný aj v Salingerovom Kto chytá v žite –

ženský element v podobe mladšej sestry jako pomocníka chlapca v jeho pátraní po vlastnej identite. Inscenátori si vystačili s prázdny priestorom, v ktorom použili len nevyhnutné dekorácie a štyri stoličky. Aj v tejto inscenácii podobne ako v iných na tohtoročnom festivale Jiráskov Hronov išlo o herectvo ako hlavný výrazový prostriedok. Koncept rozdelenia hlavnej postavy medzi štyroch hercov možno považovať za veľmi vydarený – režisérka tak totiž dosiahla isté ozvláštnenie a uveriteľnosť rozprávaneho príbehu, rozvrstvujúceho sa do štyroch hlasov.

Holdenov príbeh je púťou mladíka cez spoločenské vrstvy a rozličné prostredia. Jeho útek z domu možno čítať ako útek pred ochrannou rodičovskou inšinciou k sebe samému. Na jednej strane síce stráca detskú naivitu, ale inak by sa dospelým ani nemohol stať. A i keď on sa dospelým nechce stať, je to nevyhnutnosť, „úloha“, ktorej nemôže utiecť akokoľvek by chcel. A tak, keď ho jeho mladšia sestra Phoebe „zachráni“, nie je to návrat do nerušeného a bezpečného sveta detstva, ale symbolicky skôr uvedomie si nevyhnutnosti ponechať si v sebe kus dieťaťa na ceste dospelosti.

Martina Vannayová

RECENZE RECENZE RECENZE

Geisslers Hofcomoedianten Kuks

ANDROMACHE ANEB CO TA KOZA TADY?

Na scéně je basa od piva, špalek na štípání dříví, koza na jeho řezání, malá plechová kamínka, hromada březových polen, bidlo se zavěšenými kostýmy a dvě rákosové rohože. S výjimkou toho posledního bude vše funkčně využito. Hraje se příběh trójské princezny Andromache, manželky zavražděného Hektora a matky syna Astyanakta, po jehož hlavě touží Řekové, zosobnění především krvelačným Odysseem...

Přiznám se, že jsem si před představením Geisslers Hofcomoedianten Kuks s textem v ruce zopakovala školní vědomosti o tom, čím dcera, manželka a matka byla zmíněná Andromache a jak se k ní měl Pyrrhos, jak k němu Hermiona, potažmo jak k ní Orestes.

Inspirací k představení kukských milovníků barokní opery bylo údajně nedávno objevené libreto Apostola Zena k opeře benátského skladatele Antonia Bioniho, ale ono je to vlastně dost jedno. Včera jsem si neuváženě vystřílela kritické zbraně, když jsem o Malé mořské víle napsala, že Andersenova pohádka byla jen záminkou k všehochuťové show, protože na Andromache to sedí ještě víc.

Muzikanti vyluzující hudbu na pivní lahve a operní soprán pějící na pivní base budí zvědavost i veselost, stejně jako úvodní porcování opery na role – březová polena. Ale pak přijdou řemeslníci jak ze Snu noci svatojánské a každému je s rolí a zástěrou takřka obřadně přidělen nějaký ten nástroj – hoblík, kladivo, sekýrka, pilník... Taky by to mohli být divadelní technikáři, vyvraždivší v zákulisí úkladně původní operní obsazení antických hrdinů (s jedinou výjimkou modelové sopranistky) a zmocnivší se jejich partů.

Tahle představa mě jako milovníka opery z asi pěti napadnutých verzí zaujala nejvíc.

Vznešený text libreta kontrastuje se záměrně neumělými akcemi řemeslníků – ochotníků (zvláště srdnatý Odysseus má se zvládáním sekery značné problémy), replika „Co ta koza tady?“ mříř právě tak k postavci na řezání dřeva jako k operní pěnici, rozseknuté poleno vtípně simuluje nerozpoznatelnost Astyanakta od Telemacha, kamínka nápaditě vytvoří Hektorovu hrobku pro úkryt obou synů. To všechno je moc fajn. Diváci už mezitím dávno vzdali úsilí orientovat se v antickém příběhu a vděčně skáčou s aktéry od vtípu k vtípu a vlastně tak na Andromache reagují úplně stejně jako na ony řemeslníky hrající hrůzostrašnou tragédii o Pyramovi a Thisbé v úvodním Snu noci svatojánské. Jenže mně je to nějak málo. Od profesionálů (no ano, vždyť snad všichni aktéři jsou absolventy DAMU) zabývajících se barokními texty v jisté dramaturgické kontinuitě jsem čekala víc než jen tuhle štuďáckou leg-raci, která, když se „jako“ rozveze, utíkají se herci k „režisérce Heleně“ jako cimrmanovští sklerotici k postavě „zvědavého invalidy“, který vše zase slepí dohromady. Tady se ale nic moc slepit nedá, protože na kompaktnost inscenace není od počátku zaděláno. A zřejmě o ni ani nejde.

Při vší sofistikovanosti zvoleného tvaru s mechanickými odkazy na barokní operu a při vší důmyslné práci s rekvizitami se mě po čase zmocňuje pocit jednotvárnosti a nudy pramenící z neschopnosti odhalit, proč se toto vše děje a co se mi tím chce sdělit. Jistě, i popření jakéhokoli smyslu je sdělením, ale nezlobte se, mně to opravdu přijde málo.

Radmila Hrdinová

diváci

Líbilo se mi to velmi moc.

Já nevím přesně, co mám říct.

Bylo to nádherné, úžasné, geniální.

Nepochopil jsem to, ten příběh jsem nezvládl, ale bylo to úžasné. Takhle má vypadat antika.

Bylo to živé, pěkné, rozpohybované, ohromně působivé.

Takové divadelní metafory, náročné na vnímání, ta druhá linka té reality, jako s tím dřevem a jak to souvisí s tím příběhem, je to náročné.

Nevím.

Moc se mi to líbilo.

Líbilo se mi to, asi si znovu přečtu staré pověsti.

Pěkné, profesionální provedení.

V příběhu jsem se ztrácela, kdo je kdo se mi občas pletlo, ale spokojila jsem se s provedením, chytré a vtípné nápady, moc dobře se na to koukalo.

INZENIERE RECCENZE

Antonio Bioni, Apostolo Zeno

Andromache

tvůrci

Petr Hašek (režisér)

Geisslers Hofcomedianten Kuks, proč jste pojmenovali soubor zrovna takhle?

My vlastně navazujeme na soubor, který existoval už před tři sta lety v Kuksu a fungoval na dvoře hraběte Šporka. V překladu to znamená Geisslerovi dvorní komedianti, Geissler byl principál tehdejší herecké společnosti.

Dala by se nějak charakterizovat poetika vašeho souboru?

Joo, no tak to já nevím. Nebo asi dá. Hmm. Poetika. (Petr Hašek chvíli přemýšlí). Snažím se o vizuálně rytmické divadlo. Mám rád, když to, co se na jevišti říká, je zároveň i vidět. Hrajeme si s texty a hodně se inspirováme barokním divadlem, snažíme se vztáhnout barokní texty k současnosti. Zajímá nás paralela mezi současností a barokem.

A v čem tu paralelu vidíte?

Například v touze po pompéznosti. O baroku se říkalo, že je to kultura úpadku, která nic nového nepřinášela a pouze se zvelebovala forma. Myslím, že tuto bezduchost najdeme i v současnosti. Nejenom v umění, ale i v celkové společnosti.

A proč jste si vybrali Andromache?

My máme dramaturgii zaměřenou na barokní nově objevený text, který se nějakým způsobem vztahuje k místu Kuks. Hrabě Špork byl totiž jeden z prvních, kdo přivezl italskou operu do Čech. A tohle libreto se hrálo v Kuksu. Zachovalo se ale asi jen šest árií a předehra. Takže jsme to libreto vykostili, vyškrtali několik postav a udělali z toho takovou činoherní operu.

Dobře. Sakra, já se chtěla ještě na něco zeptat, ale úplně jsem zapoměla na co. Je vedro.

No jo, vedro je hrozný. Tak já možná využiju příležitosti a pozvu čtenáře na festival do Kuksu, je to festival barokního divadla, tance a hudby. Bude se to konat předposlední víkend v srpnu. A my tam samozřejmě každý den budeme hrát.

NÁSLEDUJ SVÉ SRDCE A ZVÍTĚZÍŠ

To by mohlo být mottem představení souboru Geisslers Hofcomedianten Kuks. Šest herců a jeden zpívající model, stojící na improvizovaném podiu z plastové bedničky od piva. To je jediný předmět na scéně z umělé hmoty. Jinak komedianti důsledně používají a ctí materiálovou věrnost. Kostýmy představují jednoduchou a vždy působivou kombinaci: černé kalhoty a bílá, trochu volná pánská košile. Částečně unisex, ale výtvarně čisté a slušivé, umožňující dynamický pohyb. Dřevěná koza na řezání dřeva, špalek na sekání a spodní část plechových kamen tvoří základní mobiliář scény.

Představení začíná vtipnou hudební introdukcí, hranou na pivních lahvích. Po této krátké ouvertuře si autoři rozdělí tesařské nástroje podle nám nepochopitelného klíče, který je zřejmý pouze zúčastněným hercům. Sekera, pilník, gumové kladivo (další posun od materiálové věrnosti - další umělá hmota), dláto, hoblík, pilka. Jsou to řemeslníci ze Snu noci svatojánské Williama Shakespeara hrající barokní operu? Nebo tesaři a truhláři, kteří provádějí rekonstrukci starého barokního zámeckého divadla? A nebo je to skupina herců a divadelních vědců, kteří na staveništi našli náradí a basu piva, a jen tak z dlouhé chvíle si improvizují na téma barokní opery? Inscenace odpovíď nedává a ani nemusí. Jsme svědky precizně komponovaného diva-

delního tvaru s množstvím odbočení, textových extempore, vtipných i méně vtipných point a častých narážek na původní libreto Bionioho opery. Divák má chvílemi dojem, že složité barokní libreto s narážkami na anticou předlohu se mu stává srozumitelným. Je to však jen dojem. Pevně fixované improvizace, které tak trochu popírají smysl improvizace samotné, pohybové gagy, mimoslovní komentování děje jinými postavami, se postupně zmechanizují a předvedené situace postupně ztrácejí na kompaktnosti. Je třeba ocenit práci s rekvizitou, která se různě mění, chvílemi funguje jako symbol, chvílemi jako znak, ba dokonce někdy zastupuje i totemovou loutku, jak je to v případě dvou bratří. Tesařské a truhlářské předměty získávají rovněž řadu zprostředkovaných významů pomocí herecké akce, ať už erotických nebo parodických. Pohybová rovina představení je vypracovaná do nejmenších podrobností a je důsledně dodržována. Inscenaci by pomohl otevřený prostor, kde by zvolený způsob hry působil přirozeněji, a tak by libreto a jeho finisy zaujaly více divákovu pozornost.

Troufám si skončit tím, že následovat srdce své je sice třeba, ale vítězství není vždy na dosah.

K srdci neškodí přidat trochu rozumu a logiky, nehrát jen pro potěšení vlastní, ale i pro potěšení diváka.

Ján Zavarský

-peli-

RECENZE RECENZE RECENZE TANEC, TANEC

diváci

To poslední. A ta druhá část. To ostatní bylo trochu pomalé.

Ta pantomima byla super.

Nejvíc se mi líbili pánové v uniformách. Sice jsem nevěděla, co se nám tím snažej sdělit, ale působili takovým děsně uklidňujícím dojmem. (Jana)

Ocenila jsem taneční dynamické části, to ostatní moc neumím číst.

Ty mravenci mě pobavili. (Markéta).

Jéé, néé, já dneska nejsem vůbec ve formě, tak ode mě dneska asi nic...

Při tom prvním tanci myslím na svou dceru, až bude v pubertě...takhle to asi bude vypadat. (Gabriela)

Není to čtvrtý parodie na mistra Beana? (Andrea)

Co mňa inšpirovalo? Ťažká otázka. Z každého sa dalo niečo vybrať, aj keď človek není príznivcom pohybového divadla. (Jaro)

Taneční vystoupení bylo něco jiného, osvěžení tady na Hronově. (Barbora)

Bolo to fajn, bolo to iné! To posledné! (Beata)

Nějak jsem to nepochopil.

TANEC, TANEC... NA HRONOVĚ

Taneční představení, neoddiskutovatelný divadelní žánr fungující vlastním životem, byl v letošním roce nominován na Jiráskův Hronov z Celostátní přehlídky scénického tance mládeže a dospělých Tanec, tanec...2008, který probíhá vždy na podzim v Jablonci nad Nisou. V krátkometrážních dílech scénického tance nelze hledat rozvinutý příběh, nicméně podstata a motivace k choreografii vždy vychází na základě jasné myšlenky, kterou se daří více či méně naplňovat. Produktem je pohyb sám, jehož estetika je vodítkem a klíčem, skrze který je nutno jej číst a který naplňuje prostor nezastupitelnou energií.

Tři choreografie, které se prezentovaly v tanečním bloku, v sobě nesly tři jasné atmosféry. První z nich, Každý je někdy trapný, v choreografii Ludmily Rellichové je jasnou ukázkou tvořivé práce, která vychází z povahy a věku interpreta. To, co tanečnice trápí ve skutečnosti, se skrze tanec ventiluje, zveličuje a zároveň zesměšňuje. O to víc stojí za to s tím bojovat. Tam, kde jedna nestačí, nastupuje kolektivní souhra kumulující energii a sílu skrze dynamiku pohybu. Přes rozpačitost v začátku odpoledního představení, která byla způsobena jak technickým kolapsem cd přehrávače, tak lehce zanedbanou přípravou tanečnic, dokázaly interpretky TSP Magdaléna Rychnov u Jablonce nad Nisou najít potřebnou sešranost a energii, aby dovedly svůj tanec do zdárného konce. Výborně volená hudba Ivy Bittové podporovala scénické ztvárnění pocitu, který tak dobře všichni známe: vystoupit z davu proto, abych se stal jeho neoddělitelnou součástí.

Jakési hledání vlastní identity přinesla i druhá choreografie Divnokraje. Hudba Hepnigarna motivovala soubor ZUŠ Sedlec-Prčice k vytvoření tanečního díla s velice zvláštní atmosférou. „Jsou místa...jsou místa, která se nám nelíbí a kterým jen těžko porozumíme. Jsou lidé...jsou lidé, které nikdy nepochopíme.“ A takový byl i obsah choreografie. V souvislostech jednání se u jednotlivých znaků mohl divák nechat lehce mást a nebo je přijímat jako situace, které se stávají. Akce na sebe navazují a zároveň samy sebe tříští stejně, jako se tříští používaný taneční slovník, aby pak opět nacházel společné prvky. Choreografie Venduly Dědové je pohybově velmi ostrá, přesná a nesmlouvavá a přitom v partnerině velmi citlivá. Přesto však minimální časový prostor spíše jen nastiňuje možnosti, které by se v jednotlivých vztazích mohly odehrávat, než že by se v něm nějak intenzivně vyvíjely.

Jasnou linii vývoje nese v sobě poslední z tanečního bloku Leila v zemi kolotočů v choreografii Lenky Jíšové. Představení souboru NoTa ZUŠ B. Smetany Plzeň lze nalézt strukturu spíše až na několikáté zhlédnutí, o to více se však i nepoučený divák může nechat unášet neopakovatelnou atmosférou, kterou tato choreografie vytváří. Výraz a osobní prožitek obou interpretek je natolik silný, že jakékoliv myšlenky o obsahu se stávají nepodstatnými. Nádherná čistota tance, souvislosti vztahu, který mezi sebou obě tanečnice mají, je naprosto odzbrojující a doslova vklíní diváka do sedadla, ač by při této délce trvání raději už vstal. Název podle skladby Anoura Brahema dává prostor divácké fantazii, která v něm může i nemusí hledat klíč ke svým otázkám. Emoce vznikající na jevišti jsou rámovány propojením obou tanečnic bílou látkou, která by mohla být pupeční šňůrou či svatebním závojem nebo jen mlhavým pocitem. Choreografie nestaví na naučených pohybových variacích, ale tanečně vychází z pocitů a potřeb nitra ženy. Stačí se jim otevřít, stačí se však nechat unášet na vlně pavího závoje jako na kolotoči.

Tři choreografie, které se na Jiráskově Hronově představily jako ozvěny celostátní přehlídky Tanec, tanec..., v sobě nesou trend, kterým se současný scénický tanec ubírá. Jeho doménou není efektivní prezentace taneční techniky na základě naučených pohybových formací, spíše se snaží hledat vnitřní podstatu pohybu, se kterým se pak skrze taneční techniku poučeně nakládá ve vlastních osobních výpovědích.

Zuzana Smugalová

TANEC, TANEC

tvůrci

Vendula Dědová –Divnokraje

Z programu vyznívá, že jste s holkama jedna ruka. Jak jste se k sobě dostaly?

Já jsem jejich učitelka ze ZUŠ, tohle je nejstarší ročník.

Jak vznikalo představení? A ten příběh?

Nikdy nechci jednoduše „napsat choreografii“, které by holky nerozuměly. Chtěla jsem to napsat o nich, kde se teď právě nacházejí, a pro ně. Vycházeli jsme z toho, co je asi pro každého běžné – hledáme prostředí, do kterého bychom chtěli patřit, někam se zařadit, a přitom děláme určitou zkušenost. Proto ten motiv cesty. Naše choreografie je rozdělená do třech částí, a každá z nich představuje jednu část cesty, tedy tři různé „světy“ nebo kraje. Proto taky „Divnokraje“.

Jak choreografie vznikala?

Vycházely jsme samozřejmě z improvizace, kterou jsme postupně dotvářely. Jednou jsem nechala holky improvizovat také s látkou a líbily se mi v tom, zajímavě s ní pracovaly. Tak jsme se rozhodly ji využít.

Spíše z osobní zvědavosti - co je to za látku?

Dělá krásné efekty.

Ehm...je to textilie na jahody. Za 10 korun metr. Zemědělský výprodej. Ale nikomu to neříkejte. Příští rok jí pak budou mít všichni, hahaha.

-kač-

tvůrci

Ludmila Rellichová

Každý je někdy trapný...

Zajímavé je to spojení tance a slova na jevišti. Je to, myslíte, dnes v tanci trend?

My jsme to užívali vždycky, byli jsme v tom právě takoví „průkopníci“. Myslím si, že právě do pohybového divadla patří úplně všechno a že když se mu člověk věnuje, a především když ho učí, tak by měl zvládnout všechny výstupy divadla, to znamená, že by měl být v souhře hlas, tělo (jako dokonalý výrazový prostředek) a gesto, výraz tváře, který tanečníci právě většinou nepoužívají – já tomu říkám „kamenný ksichty“. A zase na divadelních představeních mě často vadí, že herci neumějí používat tělo. Že používají hrozně moc slov. I multimediální umění je dneska tak úspěšné proto, že spojuje všechno. Divák není přehlcený slovy, kterým někdy nerozumí.

Jak k Vám přišel nápad na takové téma?

Prvním impulsem bylo vlastně chování holek v šatně. Ty nohy, a ty rovnátka... Dala jsem jim přečíst knížku Haliny Pawlovské a ony se v tom okamžité našly. Vycházely jsme z řízené improvizace a byla to velká zábava.

Vzpomněla jste si při tom na své zážitky „z mládí“?

Jasně. Vždyť se to pořád opakuje!

-kač-

tvůrci

Leila v zemi kolotočů

Lenka Jišová, Hanka Koutová,

Katka Lisková

Jak dlouho spolu tancujete?

Hanka: V NoTě spolu tancujeme už sedm let, s Kačenkou jsme do NoTy přišly zároveň, ale teď je to poprvé, co spolu partneríme.

A jak se vám spolu tancuje?

Hanka: Mně se s Kačenkou tancuje moc hezky. Teď Kačenka nemůže říct nic osklivého...

Kačenka: Kačenka to má smíšený, já jsem se tu vlastně učila novou roli, takže to pro mě bylo trochu těžší, nesoustředím se ještě úplně na Haničku, přesto si ale myslím, že jsme emocionálně na sebe výborně naladěny.

Tento tanec je velmi citová záležitost, musíte se všechny dobře znát. Jaký byl vývoj?

Lenka: Chtěla jsem závoj využít jako rekvizitu, ale prvotní byly pocity ženy a nalézání jakéhosi klidu jak v pohybu, tak v myslí. Šlo o to vyjádřit vnitřní citění ženy.

Eva K.

TANEC V HRONOVĚ

V den, kdy přestanu vystupovat a vytvářet choreografie a divadelní kusy, bych se chtěla stát kritikem. Ale tato chvíle je ještě daleko. Patrně nikdy nepřestanu tvořit nějakou poezii pro scénu a tělo a spojovat je dohromady. Oceňuji velmi úsilí a energii lidí, kteří se věnují umění, především amatérskému. Nemají možnost pracovat spolu tak často, nemají za představení peníze. Jejich jedinou odměnou je láska, emoce a potlesk diváků. Tvořit tanec a divadlo je velmi obtížný proces učení se, vyžaduje koncentraci a vůli, smysl pro odpovědnost za sebe i za kolektiv. Jako celek se mi blok představení pod názvem

Tanec, tanec... líbil. V určitých chvílích, kdy bylo na scéně příliš mnoho tanečnic, jsem měl pocit drobných problémů s prostorem. Když v jednom z kusů nastal technický problém, podařilo se díky vstřícnosti diváků a perfektní reakci tanečnice zachránit, co se dalo.

Nicméně, manipulace s předměty (látkovými pruhy) nebyla precizní a bylo by dobré na zvládnutí tohoto problematického místa ještě pracovat, vyčistit je, propracovat přechody. Největší rezervy tedy vidím v manipulaci s bílým pruhem látky, v dramatické struktuře duetů a speciálně v myšlenkové rovině jednotlivých kusů. Dokázal bych v tom i poradit! Na druhé straně se mi líbila koncepce minimální gestikulace, kde je cítit pozitivní energii a tanečnice jsou

uvěřitelné. Při tomto minimalismu jsem rozpoznal možná podvědomé využívání figur z tanečního systému Marthy Grahamové a moderního tance, když jsme se společně s tanečnicemi nechali unášet fantazií a sny mladých umělců. Je to výjimečná a velmi příjemná příležitost, kterou máme díky tomuto, již 79 let trvajícím amatérskému festivalu, jeho vývoji a příslibu do budoucna pro lidi, kteří věří v divadlo jako způsob života. Ti, kteří kdysi s festivalem začínali, si asi těžko dokázali představit, jaké nádherné šance připravují amatérským umělcům, kteří přijdou mnoho desítek let po nich. Tak jim za to alespoň symbolicky poděkujeme.

Bravo Bravo Bravo

Guillermo Horta Betancourt

RECENZE RECENZE

Otevřeno

BANÁLNÍ A NA PŮLI CESTY

Z přehlídky pohybového divadla Otevřeno Kolín byla na Jiráskův Hronov doporučena dvě pantomimická představení. První z nich (představení souboru Pantomima S. I. Brno „Promiňte, poprsal jsem vás“ v režii Jindřicha Zemánka) rozehrává mikropříběh písaře Niževského, který, jak už z názvu vyplývá, nešťastným psíkem znečistí uniformu svého nadřízeného Obromského.

V úvodní scéně jsme uvedeni do ruského úřadu, kde opakovaně probíhá akce předávání listin mezi třemi přítomnými postavami – Obromským, sluhou a písařem. Charaktery jednotlivých postav a jejich vztahy jsou znázorněny se školáckou pečlivostí, temporytmus scény probíhá téměř v reálném, pro diváky neskutečně zdoluhavém čase. Druhá scéna představení naopak příliš rychle odpovídá na jedinou možnou diváckou otázku v příběhu – a to: Jaký tajemný lístek to Niževský od svého nadřízeného obdržel? Zvukový podkres publiku prozrazuje, že Niževský a posléze i Obromský se ocitají v divadle. A pak velmi rychle přichází „alfa omega“ celého děje, kdy písař prskne na před ním sedícího Obromského. Z této banálně vypadající události se posléze vyklubá osudová tragédie člověka, který neunesl tíhu společenského prohrěšku a obav ze ztráty důvěry nadřízeného. Opakující se vize momentu nevhodného kýchnutí a představa jej kárajícího Obromského přivodí písaři infarkt.

Režie příběhu se zaměřuje na jednostrannou linii – psychosociální vykreslení charakterů a jejich vztahů a popis psychického procesu Niževského. Je to exkurze do ruské

duše založená na primitivní zápletce, bohužel monotónní a nudná. Představení se v žádném případě nepokouší o humorný nadhled, který se k tématu „prskanec na zádech nadřízeného“ v pantomimickém ztvárnění přímo nabízí, ani o barvitější rozehrání jednotlivých scén. A tak tragické a seriózní uchopení zmíněného motivu vyznívá současnému divákovi poněkud fádně a trapně...

Naproti tomu druhé doporučené představení (soubor Pantomimická jednotka ŘEČ Praha „Hmyzi v krizi aneb Ze života strašilek“ v kolektivní režii) se snaží zaútočit na divákovu bránicu.

Tři sympatičtí brouci (že se jedná o strašilky bych bez přečtení programu nepoznala) si užívají lenošného života v insektáriu. „Totální hmyzí pohodička“ je narušována jen občasnou pozorností jejich fešné chovatelky Mirky. Pokud Mirka svoje mazlíčky pozoruje, chovají se oni jako věrní psi a vysílají k „paničce“ zbožňující pohledy. Také tento příběh má tragický konec – i když s komickým nádechem. Strašilky se totiž rozhodnou opustit svůj skleněný příbytek. V okamžiku, kdy se ocitnou na stránkách otevřené knihy Mirky, zazvoní zvonek a Mirka knihu zaklapne.

Postavy strašilek působí vtipně svými kostýmy stejně jako zosobněním převážně mužských neřestí (kouření, karban, obžerství, nicnedělání). Jejich protipólem je stylizace typicky ženských stereotypů v postavě Mirky (upravování před zrcadlem, povrchní telefonní hovory, rituál „kávičky“ apod.). Samotný nápad ztvárnit tři ochočené hmy-

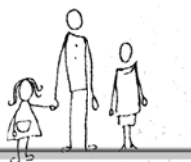
záky a jejich krotitelku je humorný, nosný a neotřelý. Závěrečná pointa vyznívá komicky. Největší slabinou představení je technika pantomimických a hereckých scén. V programu se sice divák dočte, že „svůj prs, ze kterého nasávali zkušenosti a umění pantomimy, jim nastavoval profesor Kaftan,“ ale jistý technický trénink by souboru jistě prospěl (včetně studie pohybu strašilek). Také více invence při rozehrávání situací a strukturování děje by nebylo na škodu (komunikace mezi Mirkou a strašilkami, co všechno lze v akváriu dělat?, proč vlastně strašilky lezly ven? – nudily se snad?...). Představení tak těžší převážně z milého nápadu a komické vizáže protagonistů. Režijně a především herecky však zůstává na půli cesty.

Adéla Kratochvílová

P. S. Drobný dodatek entomologa: strašilky (lat. Phasmatodea) chované v zajetí jsou převážně parthenogeneticky rozmnožující se samičky. Jejich chování je typické dlouhodobou nehybností, střídanou monotónně kývavými pohyby na šesti dlouhých končetinách a mimikry – napodobování větviček, listů apod. Salát nežerou.

(Tuto recenzi přinesl osobně a v bouři na kost promoklý manžel Adély Kratochvílové, proto si jí vážíme o něco procítěněji. Ke kapce vody na podlaze, která po něm v redakci zbyla, právě přilétl nějaký hmyz a hltavě z ní pije. Pozn. Red.)

diváci

Nejvíc se mi líbily strašilky, protože byly nejcitelnější.

Strašilkám jsem rozuměl jako jediným, sice jsem si nejdřív myslel, že jsou to cvrčci, ale pak jsem si to přečetl.

Mně se líbily hodně ty první dvě inscenace, protože byly dobře rozpohybované a rytmické, u těch strašilek byly zase výborná nápady a dobrá pointa

INZENIER RECEINZE

Otevřeno

PROMIŇTE HMYZI

tvůrci

Promiňte, ... poprskal jsem vás
Jindřich Zemánek

Krásné kostýmy, zajímavé charaktery, tajuplná atmosféra a dlouho nic. Nejprve jsem se smál a bral jsem to jako dobrý Cimrmanovský vtíp, pak mě to už nebavilo a nakonec jsem se bál, že došlo k technické chybě, že třeba protagonisté nevědí, že se už hraje. Nebylo by to nic zvláštního, hopsající děvčata v předchozím bloku také začínala třikrát, proti své vůli. To byl začátek představení „Promiňte, poprskal jsem vás“ od Pantomimy S. I. Brno. Pak se to trochu rozjelo a utírání hlenu ze saka mě, „fekálistu“, docela potěšilo. Ale jako celek mě toto představení ani neoslovilo, ani neurazilo.

Druhý kousek se jmenoval „Hmyzi v krizi aneb ze života strašilek“, čímž můžete konečně pochopit název tohoto článku. Ne že bych se omlouval za něco hmyzům, ale vytrhl jsem začátky obou do svého názvu. Dobrý, ne? Představeníčko spáchala Pantomimická jednotka ŘEČ a bylo, jako každé jejich dílko, kontroverzní. Část diváků jásala nadšením a druhá netušila, o čem to bylo. Mě nadchla hudba, nápad, kostýmy a plno fórků, ale fakt, že ty strašilky sedí v akváriu na stole proti protagonistce v oranžové sukýnce (tu barvu nebylo nutno uvádět, neboť jiná sukně tam nehrála, ale už se mi to nechce mazat), nebyl dostatečně vysvětlen. A tak některý divák mohl váhat, kdo byli ti tři piloti napravo. Ale nakonec to všem určitě došlo, když jim hodila list, nebo když je rozplácla v knize. Kdyby to ale přišlo dříve, více lidí by se zasmálo na více místech. Mluvil jsem s herci po prvním představení a přiznali, že o tom ví, že tam byla malá chybička, které se v druhém představení určitě vyvarují. Takže ta půlka Hronova, co viděla to druhé, už bez chybičky, neví o čem mluvím. Tak to nečtěte.

Michal Hecht

PS: Vzhledem k tomu, že tady vedu seminář pantomimy pro zahraniční studenty, myslím, že názory cizinců nebudou také k zahoezení:

Bewonderenswaardig hoe deze acteurs zich aan hun taak kwijten ondanks de moeilijke omstandigheden. Zoals: langdradige en saaie stiltes, herhaalde domme grappen, enz... hoe dan ook hebben wij, Belgen, genoten van de pantomime!

Belgium

Besonders die rauchenden Käfer waren nicht nur eine köstliche Idee sondern auch gut inszeniert, passend untermalt mit Nonsensemusik von DÖF.

Austria

Nu tas bija loti jocīgi bet neprofesionāli, jo aktieri spēlēja loti sirsnīgi bet režisori nebija izveļusies isto veidu ka pasniegt un tapēc tas bija garlaicīgi un vecmodīgi, bet es to uztveru ka meklejumus amatieru teātri.

Latvia

Na odru smo imeli priloznost videti dve po svoje zanimivi pantomimicni predstavi. Vsaka je bila po svoje zanimiva, ena bolj druga manj. Presenetili so nas predvsem s presenetljivo postavitevjo in izvedbo.

Slovenija

Jätkimmäinen oli minusta mielen kiintosempi. Ensimmäisen eteneminen oli liian hidasta sekä tapahtumat tylsiä. Jätkimmäisen idea ötököistä oli sopiva musiikkiin. Kiitokset näytelijoille

Finland

Wij waren verrasd dat wij een pantomime voorstelling mochten aanschouwen met zoveel herhalingen en voorspelbaarheid, dit kwam ook doordat de spelers een onderspanning hadden in hun lichaam die geen aandacht van de toeschouwer vast kan houden, wij waren bijna verveld ondanks het gebruik van humor.

The Netherlands

(korektura nebyla provedena. – pozn.red.)

Váš divadelní soubor funguje už hezkou řádku let - stále se stejnými členy nebo přichází stále noví lidé?

Jindřich Zemánek: Poslední dobou se snažím o „omladění“ souboru, máme tam čtyři lidi od deseti do dvanácti let, kteří už s námi dělají třetím rokem, takže předpokládám, že vydrží tu zátěž a podmínky, které máme dost tvrdé. Tito starší herci budou tedy moci v klidu odejít a soubor bude moci fungovat dál.

Co znamená tvrdé podmínky?

Ježdíme na víkendy na soustředění do Brna a členové souboru mají tudíž minimum osobního volna. I když mají školu, učiliště, tak všechny víkendy před premiérou věnují soustředění, kde se velice tvrdě pracuje.

Vedoucí souboru Oldřich Bajer: Část souboru je starší, část mladší a je třeba přizpůsobovat ty mladé rytmu souboru, aby pochopili, že když něco řešíme, je to v zájmu celého souboru.

Jaký způsobem vznikají inscenace, vybíráte téma...?

Jindřich Zemánek: V tomto případě jsme našli klasickou předlohu ruského autora a snažili jsme se to inscenovat jako pantomimu. Zde se jedná o krátké povídky a postřehy ze života.

Držíte nějaký svůj divadelní styl?

Jindřich Zemánek: To vůbec ne. Soubor bude mít příští rok třicet let a prvních dvacet let jsme dělali těžké dramatické formy, až tragické, depresivní. Ta doba to nesla a já si myslím, že tenkrát to zapadalo a mělo to velice kladnou odezvu, ale v dnešní době lidé chtějí něco jiného. My tudíž nemůžeme být jako konzerva a předhazovat jim, co si myslíme nebo co bychom rádi my. Nabízíme žánr blízký dnešnímu lidem, který raději vnímají.

Na začátku celé inscenace se diváci celkem hodně smáli, jakým způsobem protagonisté, jakožto neslyšící, diváky vnímají?

Jindřich Zemánek: Je to trochu nepochopitelné, ale oni diváky cítí. Cítí atmosféru. Odpolední představení se příliš nezdařilo, nemělo to atmosféru. To druhé bylo velice dobré a bylo to cítit. Ale pochopitelně neslyšící reagují jinak než slyšící. Slyšící reagují bezprostředně a rychleji a spontánně, ale neslyšící to vnímají a buď je to žene kupředu nebo je to brzdí. Když cítí sami odezvu kladnou, povzbudí je to. Určitě poznají smích ironický.

Jak se vám hrálo, jak jste vnímali diváky?

Stanislav Kleisner (písař): Jsem rád, když diváci reagují jakkoliv, cítím to.

Antonín Zralý: Byl jsem tu třikrát, poprvé v roce 1997 s inspirativním představením, které zde mělo velkou odezvu. Pokaždé je to jiná atmosféra.

Díky uměleckému šéfovi Jindřichu Zemánkovi Pantomimy S.I. za tlumočení do znakové řeči.

Eva K.

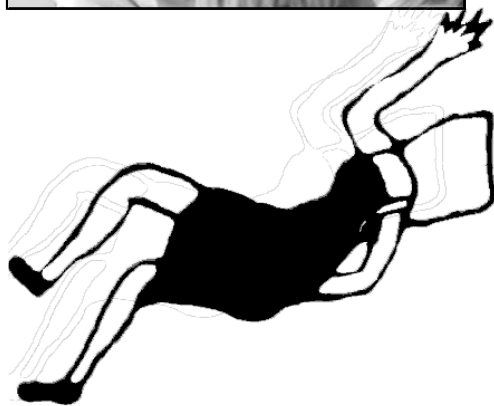
divadelní abeceda

lektor: Václav Špirit

A

PRŠÍ. JE VEDRO. JSEM ZVÍŘE. ROZPÁLENÝ PÍSEK.

Kruh patnácti lidí a lektor Václav Špirit. Tak na toho jsem se vyloženě těšila. Probírá se Maryša. Volně padají témata, komu co vadilo či na co by chtěl upozornit a následně se situace rozebírá. Chválí se i kritizuje a navrhuje řešení. Lektor nikoho do diskuse nenutí, ale ani nemusí, tady se neostýchají mluvit otevřeně. A na tom, kdo je potichu, je vidět, že poslouchá aktivně, nikdo neusíná. Ve třídě pulzuje energie a zapaluje další ohýnky diskuze. Chytré oči lektora projíždějí kruhem a registrují každý podnět. Na tom obličejí se i vrásky smějí.

Proč mu seděla na koleně – připomínka malé holčičky, navození důvěry, na rozloučenou? Proč tam byli všichni na scéně – odkaz na vesnici, kde se všichni znají? Pojmenujte věci. Může být v tragedii vtip? - ale jistě, i v největších tragediích jsou komická místa.

A hned příklady ze světových dramát pro každou situaci a pro lepší pochopení. Přirovnání s antickou dramatikou, funkce chóru. Podobnost s psychodramatem s antiiluzivními prvky. Připomenutí moderních umělců – studené brechtovské herectví (divák se nesmí dojmout, ale přemýšlet), zcizovací prvky. Odcházení Václava Havla, kde jeho hlas vstupuje do inscenace a čte režijní poznámky a jak to funguje. Postmoderna. A pro změnu srovnání s emoční Rajmontovou inscenací Čechova v Ústí n/Labem. A zase zpět k Maryše. Režijní práce. Nutnost vzdát se dobrých nápadů. Stylová čistota.

V emotivním výkladu defilují dějiny dramatu, propojují se styly i doby. A to vše nenásilnou formou diskuse, jakoby nic se dovídáme spoustu informací a s údivem zjišťujeme, jak to všechno spolu souvisí. Závídím frekventantům, já bych poslouchala celý den. To není základní škola, to je vyšší odborná. Přestávka, tak si trochu povídáme. Vác-

lav Špirit odešel z republiky v roce 1982, dnes má německé občanství a žije v Rheinfeldenu v nejzápadnějším Německu, přes Rýn kouká do Basileje. Pracuje jako sociální pedagog pro těžko vychovatelné děti. Říká, že za rok půjde do důchodu a že se na to těší, ale absolutně si ho nedokážu představit jako důchodce v bačkorách. Se svým německým souborem teď má úspěšnou inscenaci „Baronka a služka“ a věnuje se i alternativnímu studentskému divadlu jako profesionální lektor. V Čechách se objevil hned po revoluci, v devadesátých letech začala i jeho spolupráce s Jiráskovým Hronovem – 2x vedl PC a již po osmé vede Divadelní abecedu. V posledních dvou letech podnikal 1000km dlouhou cestu i kvůli zkouškám a posléze uvádění hry „Escorial“, kterou zde uvidíme v úterý. Dovedete si představit ty zkoušky čtyř pánů, jak se sjíždějí z Německa, Rakovníka, Klapý a Děčína?

Konec pauzy, jde se cvičit. Rytmus a jeho potřeba v divadle. Tleskáč pošta v kruhu. Držet tempo. Pohupovat tělem. Dupnout nohou. Přidat výskok. Dodržovat doby. Tlesk ruce, kolena, hrud', hřbet ruky, lusknutí prstů. Hudba těla. Soudržnost kolektivu. Přidání zvuků – ša ft ft ča /čů dl čů / ča ča – ču/čá dl čů. A už to jede. Spojení rytmů. A do kánonu. Je to podmanivé, chce se mi vyskočit a přidat se, jakoby oživaly pradávne rituály.

Jde se do improvizací. Krátký výklad, potřeba ztrapnit se, nezkazit hru. Přijmout první impulz, rozvíjet, nespěchat. Začínáme, zatím beze slov: Prší. Je vedro. Vznáším se. Provazochodec. Čekání na nádraží. Čekání u zubaře. Je mráz. Jsem zvíře. Rozpálený písek. Zmenšování prostoru.

A tak dál. Škoda, že musím odejít, tady by se mi líbilo.

-andělka-

MÁM TŘI BROUKY V HLAVĚ.

Když jsem oznámila Janu Šotkovskému, že bych se ráda jako nezávislý pozorovatel zúčastnila jeho dílny D jako Dramaturgie, povytáhl trochu obočí a prohlásil: „A je to nutné? Nemůžeme si o tom jenom tak promluvit?“ Já jsem samozřejmě souhlasila. Semináře začínají brzy a noci v redakci jsou dlouhé. A aspoň jsem stihla oběd s panem profesorem Císařem. Ten mi naopak na informaci, s kým jdu dělat interview, sdělil: „Jan Šotkovský? Ten je z Brna, tomu už nic nepomůže! Ale zajímalo by mě, jak tam tu dramaturgii dělá.“

Tak pane Šotkovský, co se v té vaší dramaturgické dílně vlastně děje?

Dějí se tam samé úchvatné věci, samozřejmě. Počkejte, musím se zamyslet, abych nekecal blbosti.

Máme čas.

Pro chvíli. Dramaturgie sama o sobě je obtížně definovatelný obor. Každý si pod ním představí něco jiného. Každý dramaturg také něco jiného dělá. V semináři se zaměřujeme hlavně na to, jaké jsou interpretace textů a co všechno text umožňuje. Trochu přednáším, trochu se kolektivně diskutuje a trochu se koukáme na různé zajímavé inscenace. Za což tímto děkuji České televizi.

Jan Šotkovský se zadívá směrem ke Gabriele a Simoně Noskové, dvojčatům, jejichž pořady o divadle jsou pro všechny inspirací.

A co konkrétně si promítáte?

Mám dvě různé inscenace Ibsenovy Hedy Gablerové, tři Brouky v hlavě od Feydeaua a potom jednu inscenaci současného dramatika Neila LaButea Tlustý prase. Srovnáváme různé dramaturgické možnosti, různé režijní přístupy. Zkrátka to, jak se dá jedna věc realizovat různými způsoby.

A proč jste si vybral zrovna tyhle hry?

Na Hedu jsem vsadil proto, že je to klasický příklad toho, jak se pozorná četba textu vyplácí. Hra má jednoduchý děj, ale velice

komplikované postavy a umožňují protichůdné inscenační výklady. Je třeba z narážek přesně dešifrovat, co se mezi postavami stalo, a pak to umět inscenačně zveřejnit. To je podstata dramaturgie v interpretačním divadle.

A Brouk v hlavě?

Brouk v hlavě jsem si vybral z jednoduchého důvodu. Amatéri dělají komedie často, takže bych se měl toho, tak jsem si myslel, že bych se měl dramaturgicky dotknout toho, jak pracovat s fraškou. A štěstí je, že tato inscenace existuje v ČT ve třech verzích. Takže lze srovnávat. Ve frašce, kde to vypadá, že je vše v textu jednoznačně dané a nedá se s tím hýbat, jinak se to rozsype, totiž také může docházet k zajímavým interpretačním posunům. A Tlusté prase jsem si vybral proto, že tu hru mám rád, je to hra současná a je to taková jednoduchá moralita.

V propozicích k vašemu semináři jsem četla, že chcete poradit, kam se osamělý dramaturg amatérského divadla, který hledá text, může obrátit o radu. Co to znamená, že je dramaturg amatérského divadla osamělý?

Opravdu to tam je? To si ani nepamatuju. No, on je dramaturg osamělý obecně, tedy i v divadle profesionálním. Režisér i herci si myslí, že je to zbytečný člověk, který pořád něco pindá o nějakých přesazích a přitom sám ten fór nedokáže říct, aby se lidi zasmáli. Ale spíš jsem měl na mysli to, že dramaturg amatérského souboru třeba nemusí vědět, odkud všude se dají texty dostat. Častokrát jsem se setkal s tím, že si šéf souboru vybere s prominutím nějakou blbost, přitom by si pro své účely mohl vybrat mnohem lepší text, ale neví, kde by ho mohl sehnat. Ale to spíš dodám jako nějakou zábavnou historku, páteř semináře to rozhodně není.

-peh-

dramaturgie

lektor: Jan Šotkovský

Problémový klub

Den první

CO S KLASIKOU?

Podstatná část rozpravy je věnována brněnecké Maryši. Úvodní vstup patří předsedovi PC a dnešnímu moderátorovi, Janu Císařovi, přestože říká, že když sám sebe slyší potolikáté mluvit o Maryši, cítí k sobě nepřekonatelný odpor. Soubor nám podle jeho slov zajímavě otevřel otázku interpretace klasiky, přesněji jednoho z pouhých 2 a půl českých klasických dramat. Hlavní hodnotou představení bylo herectví, inscenace zevnitř podporuje dramatickosti textu zdařilými hereckými akcemi, posouvá ho k současnosti, překvapí humorem, dodržuje ale přitom smysl dramatického jednání. Principu se vymyká pouze závěr hry, ten jakoby byl vnesen z vnějšku. Vladimír Štefko nabízí ke srovnání pátečního náhodského „Uja Váňu“ založeného narozdíl od Maryši na tradičním ortodoxním výkladu a působícího často až melodramaticky a sentimentálně. Maryša ale není ani případem povrchního zesoučasnění, kdy někteří režiséři řeší spíš „jak to udělat“, než „o čem...“ Jakub Korčák oceňuje herecko-režijní fabulaci, postavy jsou podány jako

rozporuplné bytosti, které vedou vnitřní dialog. Ján Zavorský vyzdvihl obrovský režijní vklad, humor existenciálního až tragického rozměru, herectví paradoxu, protijednání.

Druhá část debaty se točí kolem otázky, nakolik se podařilo převést na jeviště další klasiku, tentokrát ryze literární – Andersenovu Malou mořskou vílu. Ján Zavorský se v inscenaci orientoval zhruba do prvního střetu víly s princem. Do té doby inscenace nabídla jasný základní kód (podmořský svět – za tylovou oponou, s využitím projekce...). Potom ale jakoby rezignovala na příběh, na poetiku, na tajemno, porušil prostorové koordináty, vše se rozložilo v šou ilustrovanou prostřednictvím jakéhosi polyekranu. Dál už bychom mohli diskutovat jen o tom, nakolik je tato šou obratně choreografovaná a nakolik vkusná či pokleslá... Snad by inscenaci prospělo méně prostředků, aby získala citový náboj. Použitá technologie zásadně změnila žánr a přístup ke klasické látce. Petr Christov přesto pokládá princip

„audiovizuálního scénického videoklipu“ za inspirativní způsob, jak ztvárnit křehký, nepřliš dramatický příběh. Inscenace ovšem s použitím tohoto principu tenduje ke kýči. Sympatická je snaha o posun k současnosti, např. v postavě prince. Aleně Zemančíkové je líto, jak inscenace nakládá s odvčným a v současnosti velmi aktuálním tématem fatálního střetu světa lidí a přírody s jejími živly a demony. Děčinská inscenace se přichýlila jednoznačně na stranu lidské civilizace, už jen použitím popové hudby jako jejího výsostného produktu. Andersenův příběh se nás pak vůbec nedotýká. Jan Císař se pohádek na jevišti bojí kvůli komplikacím plynoucím z kombinace realistického a zázračného světa. Použitý audiovizuální princip ale nabízel podobně jako loutkové divadlo šanci odkrývat přes obrazové ztvárnění tajemství bájných postav, vyvolat magii a okouzlení. V tomto případě ale došlo naopak k potlačení příběhu a samotného Andersena.

-jah-

CLUBBING

soutěž

Situace

dnes

Pojmenujte situaci.
Doplňte dialog.
Vyslovte myšlenku.
Napište mikropříběh.
Každý den vám nabídneme
němou situaci.
Rozehrajte ji slovy
a návrh vhodte do
žluté konve na náměstí.
Vítězné řešení otiskneme
a výherce odměníme.

včera

Tanec, tanec...

Výherkyně získala rekreační pobyt
v noční redakci Zpravodaje. Gratulujeme.

BLEM

Čtyřlétý Milan Strotzer prost rodiče před Slávií
o vstupenku na představení 14. Jiráskova Hronova

Pozvánka na Kadiš

I když básník a písničkář Alexandr Galič u nás není zdaleka tak znám, patří spolu s Vladimírem Vysockým a Bulatem Okudžavou k nejvýznamnějším představitelům ruské zpívané poezie druhé poloviny dvacátého století. Ze všech příslušníků ruského písničkářského klanu se nejotevřeněji vyslovil proti sovětskému obsazení Československa v roce 1968. Během života byl vystaven tvrdé perzekuci. Tabu, kterým byla jeho tvorba postižena, způsobilo, že k nám prakticky téměř nepronikla. V roce 1974 ze Sovětského svazu emigroval, několik let koncertoval pro ruskojazyčné emigranty na Západě a pracoval v rozhlasové stanici Svoboda. Zemřel v prosinci 1977 v Paříži. Ve večeru sestaveném z písní a veršů Alexandra Galiče účinkuje, na kytaru hraje, zpívá a recituje jeho český překladatel Milan Dvořák. Druhou část pořadu tvoří rozsáhlá písňová skladba Kadiš, kterou autor věnoval osudu sirotků z varšavského válečného gheta a zejména ředitele sirotčince, polského židovského spisovatele a pedagoga Janusze Korczaka. Kadiš se dává v úterý ve 22:00 v Jiráskově divadle.

Doporučuje Pavel Hurych

program zítra

úterý 4. srpna 2009

dp 15:00 - park A. Jiráska
O kohoutkovi a slepičce
Krabičková pohádka
pohádky

zp 14:30 a 19:30 - Sál Josefa Čapka (55min.)
Čmukaři Turnov
Za každým rohem jeskyňka

zp 16:30 a 19:30 - Jiráskovo divadlo (60min.)
Soubor 3+1 při Rádobydivadlo Klapý
Escorial

zp 16:30 a 21:15 - ZŠ na náměstí (45min.)
HOP-HOP ZUŠ Ostrov
Ruby a Garnet?

dp 15:00 - park A. Jiráska
Picard&Friends
koncert

dp 19:00 - Park A. Jiráska
Heebie-Jeebies
ska-punk Hronov

zp 18:00 a 21:15 - Sokolovna (50min.)
Tate lyumni Praha
Krvavé koleno

dp 20:00 - Park A. Jiráska
G - Point Fun(c)tion
funky, Kostelec nad Orlicí

dp 22:00 - Jiráskovo divadlo
Kadiš
Pásmo písní a veršů ruského básníka A. Galiče

dp 22:00 - Park A. Jiráska
ZUŠ Hronov
Bastien a Bastienka (opera)

dp - doprovodný program
zp - základní program

Změna programu vyhrazena!
V případě nepříznivého počasí
se doprovodný program v parku ruší!

Co se vám honí hlavou?

Upravit můj profil

Datum narození: 3. srpna 2009 ve 03:03h
Vychází: 3. srpna 2009 ve 14:00h

Vydává: Organizační štáb.

Redakce: Zuzana Malá (šéfredaktorka), Jana Soprová, Petra Hanušková, Martina Vannayová, Eva Andělová, Eva Koutová, Jakub Hulák, Kateřina Doležalová, Ivo Mičkal (fotograf), Michal Drtina (sazba)

Oficiální stránky festivalu: <http://www.mestohronov.cz>
E-mail redakce: zpravodaj.jh@seznam.cz

Tisk: CZH, s.r.o.
Cena: 10,- Kč

Zvláštní znamení:

Neprošlo jazykovou úpravou!!!

Přátelé

Wikov MGI a. s. Hronov- Generální partner
RWE Transgas, a. s.
VOTAVA CZ, s. r. o.
EUROVIA CS, a. s.
Jiří Grätz - CES-EKO
STRABAG a. s.
Saar Gummi Czech, s. r. o.
Marius Pedersen, a. s. Hradec Králové
Česká spořitelna a. s.
Sico Rubena, s. r. o. Velké Poříčí
GD-Net s. r. o., Náchod
Vodovody a kanalizace, a. s. Náchod
Optika Malinský
ČSOB Náchod
Vitamín, velkoobchod elektro Hradec Králové
SOLID CZECH s. r. o. Hradec Králové
Primátor - Pivovar Náchod, a. s.
Konica Minolta Business
Solutions Czech,
s. r. o. Hradec Králové
CDS Náchod, s. r. o.
Český rozhlas Hradec Králové
Veba, textilní závod, a. s. Broumov
Pekařství „U zvonu“ Náchod
EKO Delta s. r. o.
HAŠPL a. s. Velké Poříčí
BEZEDOS s. r. o.
DRANA s. r. o.
VŠ Mix, s.r.o.

FACELIST

10:05 Eva vložila báseň Šváchovi

Báseň

Asi v kadeřnictví
Vykupovali vlasy
Taks je tam dal
I když jsi předtím
Sto let nechtěl.
Asi v optice
Vyměňovali obroučky
Taks to zkusil
Máš nový
I když jsi předtím
Sto let nechtěl.
Bacha, prej na benzince budou
Vykupovat duše.
Já vím, že to už sto let nechceš udě-
lat...
Radši tam nechod'!

To se líbí všem a chtějí také psát

Napsat komentář...

11:13 František Štibor si založil profil

12:05 Jan Císař myslí, že Jan Šotkov-
ský rok od roku tloustne.

To se nelíbí Rajko Dolečkovi

Napsat komentář...

13:30 Jan Šotkovský si oblíbil hru
Neila LaButea Tlustý prase.

15:00 Michal Drtina nejlí vařený
kuskus.

16:14 Petr Christov chodí do hospo-
dy sám. Má problém?

17:12 Dušan Zakopal se zajímá, jest-
li mažoretky nosí kalhotky.

17:12 Ivo Mičkal přikyvuje a mlčí

Napsat komentář...

20:48 Petr Christov je zklamaný
svou studentkou. Po návratu z dovo-
lené pohrdá divadlem.

00:50 Martina Vannayová opustila
Hronov. Divadelná Nitra ji vzrušuje víc.

To se líbí dalším sedmi lidem

Napsat komentář...

program dnes

pondělí 3. srpna 2009

dp 10:00 – Park A. Jiráska
DS J.K. Tyla Meziměstí
**O ševci Ondrovi a komtesce Julince (pro
nejmenší)**

zp 16:30 a 20:00 – Sál Josefa Čapka (60min.)
Theatre Universitaire Royal de Liege, Belgie
Zpráva pro jednu akademii

zp 16:30 a 20:00 – Jiráskovo divadlo (60min.)
Divadlo A. Gondarčuka Omsk, Rusko
Kouzelná jablka

dp 17:00 – Park A. Jiráska
ART JAZZ BAND Hradec Králové
RELAX BAND Náchod
(koncert)

dp 20:00 – Park A. Jiráska
Afrah (orientální tanec)

zp 20:00 – Sokolovna (85min.)
Někdo, soubor ZUŠ Jaroměř
Ve dvě na hruškách II.
Soubor Třetí věk Městské knihovny Louny
Včera se mi zdálo

dp 22:00 – Park A. Jiráska
DS Wokno Broumov
Romeo a Julie

dp - doprovodný program
zp - základní program

Změna programu vyhrazena!
V případě nepříznivého počasí
se doprovodný program v parku ruší!

Pan Polštář

kratší, než se původně zdálo!

Pozorní návštěvníci JH si povšimli neobvyklé minutáže Pana Polštáře, kterého hraje brněnský Buranteatr. Od zaslíbeného dramaturga jsme se dozvěděli, že představení netrvá avizovaných 205 minut, **nýbrž pouhých 185** včetně přestávky. Není to skvělé?

-red-

5		6			9		
9			7		5	1	
				8			
	6			8	4		
8	5			6		7	1
		9		1		6	
			4				
	2	8			3		7
		5			6		3